

TEKNIK- OCH FASTIGHETSFÖRVALTNINGEN

Teknik- och fastighetsnämnden

Tjänsteskrivelse 2026-03-23

Linnéa Skarped, 054-540 70 88

linnea.skarped@karlstad.se

Remissvar Naturvårdsverkets föreslagna lista och regeringens föreslagna regelverk för nationell fridlysning

Dnr TFN/2026:1234

Teknik- och fastighetsförvaltningens remissvar

Att listan för vilka arter som ska fridlysas ses över är positivt då detta inte gjorts sedan 2009. Det som dock kan ifrågasättas är att trots att betydligt fler arter hamnat i rödlistans hotkategorier minskar antalet nationellt fridlysta arter från 295 till 255 i det nya förslaget.

Vi tycker att underlaget hade kunnat redovisas tydligare för att ge oss en bättre förståelse för vilka arter som tagits bort/lagts till. Vi upplever även en osäkerhet i vilka förväxlingsarter som tagits med i underlaget. Vi kan därför inte utifrån underlaget vi fått lämna några synpunkter på urvalet av arter. Däremot ställer vi oss frågande till hur man gått till väga vid urvalet. Resultatet av de snäva kriterier man utgått ifrån innebär att fridlysningens funktion som ett effektivt nationellt skydd riskerar att försvagas.

Det är inte rimligt att arter ska behöva bli akut hotade för att man ska börja ta hänsyn till dem i skogs- och jordbruket. När en art är akut hotad är läget redan allvarligt och det kan vara svårt att återhämta en population.

Det är inte heller rimligt att man gör en så stor skillnad mellan jord/skogsbruk och andra typer av markanvändning som till exempel exploatering. Om man har gjort en bedömning att arten behöver fridlysas för sin fortlevnad blir det orimligt att göra undantag för det som är det största hotet mot arten. Även om Karlstads kommun som skogsägare får lättnader och större rådighet över skogsbruket i och med förslaget så ser vi att det kan få negativa konsekvenser för den biologiska mångfalden och möjligheten till exploatering. Att ge lättnader för skogsbruket kan även innebära ett ökat ansvar inom exploatering och samhällsbyggnadsprocesser då fler arter måste rymmas inom de få områden som kan bli kvar.

Regeringens kriterier innebär att endast arter vars främsta hot kan avhjälpas med fridlysning ska fridlysas. Vi anser att fridlysningen kan hjälpa till att skydda arten för att bibehålla en livskraftig population även om det främsta hotet inte kan påverkas av fridlysning. Om arten är stressad av till exempel klimatförändringar och minskar i antal möjliggör fridlysningen en större hänsyn till de individer som finns kvar. Ofta finns mer än ett hot mot en art. Det innebär också att det kan finnas skäl för fridlysning av en del hävdberoende arter så som Jordbruksverket förespråkar.

Hoten mot de olika arterna som föreslås för fridlysning ser lite olika ut. Vissa arter hotas av plockning/insamling och har behov av ett skydd för enskilda individer medan andra arter är i större behov ett skydd för sina livsmiljöer, till exempel knärot och vissa grod- och kräldjur. Vi tycker därför att fridlysningsbestämmelserna bör anpassas till de olika arternas respektive behov.

I uppdraget ingår att ta ställning till om så kallade förväxlingsarter ska ingå i den nationella fridlysningen, vilka dessa arter är samt föreslå andra åtgärder än fridlysning för dessa arter. Det framgår inte i underlaget vilket ställningstagande man gjort kring dessa arter. En diskussion kring dessa arter anser vi är viktigt då de bland annat påverkar kommuners detaljplanering negativt. Vid den här typen av planering finns kompetens att ta fram rätt underlag för att undvika den art som fridlysningen avser och kommunen ser en risk med att fridlysa "extra" arter för säkerhetsskull.

Linnéa Skarped
kommunekolog